

škody i při nahodilé škodě, která není způsobena vyšší mocí. Znění předpisu jest jasné a shoduje se s účelem, aby stát, který pravidelně nemá možnost, by si při uhynutí neb utracení koně opatřil důkazy o tom, že chovatel přímo zavinil uhynutí neb utracení nebo nepřímo zavinil náhodu, která toho byla příčinou, přesunul jednak důkazní břemeno na chovatele a jednak uložil mu ručení přes rámec péče obyčejného hospodáře a důkaz vyšší moci za výhodu bezplatného používání. V důsledku nesprávného právního posouzení neobíraly se nižší soudy námitkou žalovaného, že jde o vyšší moc, a nezjišťovaly pro to skutkový podklad. Pojem vyšší moci jest stanoven v § 1 zákona o ručení železnic tak, že jde o náhodu neodvratitelnou. Podobně i v § 1 zákona ze dne 30. listopadu 1912 čís. 215 ř. zák. mluví se o vyšší moci při překážce nepřekonatelné. Podle toho jde o vyšší moc, když nejde jen o obyčejnou náhodu, která často přihází se a dá se předvídati, nýbrž o událost krom-obyčejnou, jež se také nedá odvrátiti ani největší péčí chovatelovou. Bude tedy zjistiiti, zda jednak onemocnění koně, pro které byl utracen, a samo uhynutí bylo obyčejnou náhodou a obvyklým zjevem, nebo jde-li o zjev neobyčejný, tedy náhodu kromobyčejnou, a zda se uhynutí nedalo odvrátiti ani největší péčí chovatelovou, jak to tvrdil a opodstatňoval žalovaný.

Čís. 12214.

Vedlejší intervence.

Není přípustné, by se osoba, zastoupená advokátem, dostavila k ústnímu jednání, k němuž se nedostavila strana, a tam prohlásila, že ke sporu přistupuje jako vedlejší intervenient nedostavivší se strany.

Manželka nájemce nemá právní zájem na výsledku sporu o vyklizení proti manželi jako žalovanému, uplatňuje-li své vlastní nájemní právo, příslušející jí přímo proti žalujícímu pronajímateli.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1932, Rv I 1545/32.)

V řízení o žalobě pronajímatelky proti Emilu H-ovi o vyklizení najatého bytu přistoupila k žalovanému jako vedlejší intervenientka manželka žalovaného Anna H-ová, uplatňujíc své samostatné nájemní právo. Procesní soud první stolice připustil vedlejší intervenientku a zamítl žalobu. Odvolací soud odmítl vedlejší intervenci Anny H-ové na straně žalovaného a uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, správně dovolacímu rekursu Anny H-ové, jímž byla její vedlejší intervence na straně žalovaného odmítnuta; ve věci samé odmítl dovolání Anny H-ové.

Důvody:

Dovolání vedlejší intervenientky směřuje proti rozhodnutí odvolacího soudu vůbec, tedy proti usnesení, kterým byla vedlejší intervence odmítnuta, i proti rozsudku, kterým byl žalovaný odsouzen podle žalobního návrhu. Pokud jde o onu část rozhodnutí, je opravný prostředek

vlastně dovolacím rekursem, pokud jde o druhou část rozhodnutí dovoláním. Jako dovolací rekurs je dovolání bezdůvodné. Zákon (§ 18 c. ř. s.) předpisuje, v jaké formě lze ke sporu přistoupiti jako vedlejší intervenient. Může se tak státi jen doručením podání oběma stranám nebo v řízení před okresními soudy pro strany nezastoupené advokáty podáním žádosti do protokolu v soudní kanceláři (§ 434 c. ř. s. a § 131 j. ř.). V souzeném případě byla Anna H-ová zastoupena advokátem a byl pro ni možným přístup jen podáním. Nepřípustné bylo, by se dostavila k ústnímu jednání, k němuž se žalovaný nedostavil, a tam prohlásila, že ke sporu přistupuje jako vedlejší intervenientka, a nemělo býti dotyčné prohlášení jejího zástupce zapsáno do jednacního protokolu (§§ 208, 209 c. ř. s.). Již z tohoto důvodu neměla býti vedlejší intervence připuštěna. V souzeném případě nebyl ani opis jednacního protokolu stranám doručen, žalovaný snad o přistoupení vedlejší intervenientky ke sporu nevěděl a tato přece jednala, byvši připuštěna ke sporu, na jeho útraty. Ale nehledíc k tomu, zaujal odvolací soud správné stanovisko k otázce, zda vedlejší intervenientka má právní zájem na tom, aby žalovaný ve sporu zvítězil. Právem uznal, že ho nemá, a že uplatňuje jen svůj vlastní zájem, zájem nájemnice sporného bytu. Dovolatelka jedná sice také v zájmu žalovaného potud, že žádá zamítnutí žaloby, neboť zamítnutí žaloby by bylo zajisté k jeho prospěchu. Ale nemá právní zájem na tom, by žalovaný zvítězil. Tento zájem by měla, kdyby obývala byt z manželova práva podle § 91 obč. zák., neboť pak by byl rozsudek účinný i proti ní a bylo by jí podle § 20 c. ř. s. přiznati postavení spolčnicka v rozepři. Ale dovolatelka neuplatňuje právo žalovaného, nýbrž své vlastní nájemní právo, příslušející jí přímo proti žalobkyni, a toto právo nemůže býti rozsudkem proti žalovanému dotčeno. Odvolací soud tudíž právem odmítl její vedlejší intervenienci. Tomu-li tak, nebyla ovšem Anna H-ová oprávněna k podání opravného prostředku proti rozsudku odvolacího soudu ve věci samé a bylo proto její dovolání odmítnouti jako nepřípustné (§ 507 c. ř. s.).

Čís. 12215.

Účelem ustanovení § 519 čís. 3 c. ř. s. jest, by bylo umožněno oddělené přezkoumání právního názoru odvolacího soudu, jenž byl podnětem zrušení prvního rozsudku, ještě před novým jednáním v první stolici tak, by jím nebyla rozepře zbytečně zdržována, kdyby toto nové jednání bylo zbytečné. Na pouhý rekurs do zrušovacího usnesení odvolacího soudu nelze však dovolacím soudu rozhodnouti i o oněch právních názorech odvolacího soudu, jež nebyly podnětem zrušení rozsudku první stolice.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1932, Rv II 33/31.)

Žalobě hostinského a majitele domu proti těžařstvu o náhradu škody 19.000 Kč procesní soud první stolice původně rozsudkem ze dne 2. června 1928 v plném rozsahu vyhověl. Odvolací soud usnesením ze dne 16. října 1928 zrušil napadený rozsudek a přikázal